

Maty
MODELARZ

ROK IX • NUMER 6 • 1966r. • CENA 4,50 zł

STATEK PASAŻERSKI „LILLA WENEDA”

Opracowanie graficzne

BOHDAN WASIAK - BYDGOSZCZ

W ostatnich latach pasażerska żegluga przybrzeżna otrzymała doskonałe statki typu SZ-390 zbudowane w Gdańskiej Stoczni Rzecznej. Statki te zasilily tabor rzeczny oraz przybrzeżny GDAŃSKA i SZCZECINA.

Dane techniczne

Długość całkowita	— 36,5 m
Szerokość	— 6,8 m
Zanurzenie	— 1,6 m
Wyporność	— 150 t
Szybkość	— 13 w
Załoga	— 7 ludzi

Dopuszczalna liczba pasażerów — 260.

Napęd stanowią dwa wysokoprężne silniki spalinowe o mocy 300 KM każdy.

Model opracowany jest w skali 1:100.

WSKAZÓWKI OGÓLNE

Do budowy modelu potrzebne są następujące narzędzia i materiały: ostre, średniej wielkości nożyczki, ułamane ukośnie żyłki do wycinania małych otworów, pędzelki do kleju oraz szpycy uniwersalne do cięcia i gięcia drutu. Z materiałów dodatkowych niezbędne są: tekturka o grubości 1 mm, drut o grubości 0,5—0,6 mm oraz 2 mm (na podstawkę), szpilki, spinacze biurowe, papier ścierny itp.

Do klejenia najlepiej jest użyć wodoodpornych klejów nitrocelulozowych, jak Crystal-Cement, Hermol, Toxa-Cement, lub kauczukowy, jak Butapren. Ten ostatni jest szczególnie godny polecenia z tego względu, że oprócz tego, iż ma wszystkie właściwości dodatnie klejów nitrocelulozowych, cechuje go lepsza przyczepność do metalu i tworzyw sztucznych, a także prędkiej skleja.

WYKONANIE MODELU

Model możemy wykonać zarówno w wersji stolowej (do linii wodnej), jak i w wersji pływającej. Pierwsza jest godna polecenia szczególnie dla modelarzy mało zaawansowanych, gdyż model nie należy do najłatwiejszych. Wykonując ten statek jako pływający, należy pamiętać o umieszczeniu w części dennej ołowianego balastu o ciężarze 120—150 G.

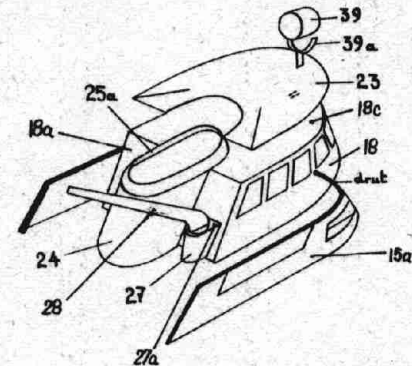
KADŁUB

Budowę kadłuba rozpoczynamy od naklejenia części szkieletu na tekturkę. Części te umieszczone są

na arkuszu I i II. W pierwszej kolejności wycinamy części G1 i G2 a także wręgi oznaczone kolejnymi cyframi arabskimi oraz literą W. Części G1 i G2 sklejaemy w jedną całość za pomocą sklejek G3. Należy zwrócić szczególną uwagę na wycięcia, w które wprowadzone będą wręgi. Szerokość tych szczelin odpowiadać musi grubości tekturki, na której te części są naklejone. Aby uzyskać poprawnie wykonany szkielet, postępujemy w następujący sposób: wzmocnione tekturką części M1 i M2, po sklejeniu ze sobą za pomocą sklejk M3, przymocowujemy pineskami do płaskiej, równej deski w miejscach oznaczonych krzyżykami. Następnie przyklejamy do nich części G1 i G2 w ten sposób, aby ślady wręg, oznaczone na częściach G i M liniami przerywanymi, wypadły naprzeciw siebie. Z kolei, po uprzednim dopasowaniu wręg w ten sposób, aby górne ich krawędzie nie wystawały ponad krawędź części G1, G2 wklejamy je w dowolnej kolejności w wycięcia w częściach G1, G2 i przyklejamy do części M1, M2. Przyklejając płaszczynę pokładu (części P1 i P2 sklejaemy ze sobą za pomocą sklejk P3), zwracamy uwagę na to, aby wręgi nie wystawały poza jej obrys. Po wyschnięciu szkieletu, końcem noża usuwamy pineski. Należy w tym miejscu przypomnieć o konieczności podklejania elementów szkieletu tekturką, zarówno ze względu na to, że muszą one być sztywne, jak i dlatego, że ustalona wysokość burt modelu przewiduje użycie tektury o grubości 1—1,5 mm. Wskazane jest również podklejenie elementów poszycia burt cienkimi kartonem, co zapobiegnie ich zapadaniu się pomiędzy wręgami.

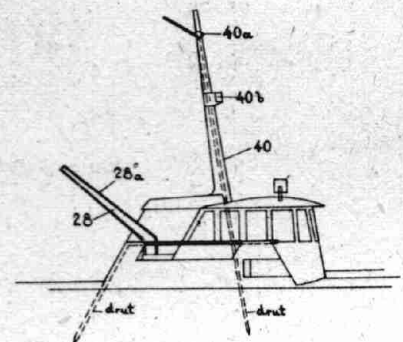
Montaż poszycia kadłuba rozpoczynamy od przyklejenia w części dziobowej sklejk X w sposób pokazany na rys. 1. W górnej części sklejka ta powinna być uformowa-

na według kształtu dziobu pokładu (cz. 13). Podobnie formujemy dziobowe części poszycia (cz. 1 i 2), do których za pomocą sklejek 1b i 2b przytwierdzamy końcowe frag-

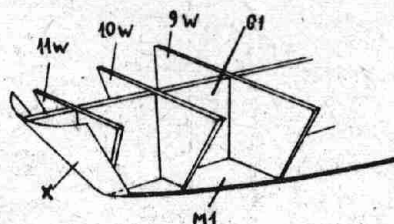
Rys. 2

menty burt (cz. 1a i 2a). Przyklejanie poszycia burt do szkieletu zaczynamy od dziobu. Po przyklejeniu pawęży (cz. 3) przystępujemy do montażu szkieletu części podwodnej kadłuba (elementy D1 i D2 oraz wręgi W1 do WX), który przebiega w taki sam sposób jak montaż szkieletu części nadwodnej. Montaż poszycia dna (części od 4 do 9) rozpoczynamy również od dziobu po uprzednim uformowaniu poszczególnych segmentów. Po przyklejeniu pokładu (cz. 13 i 13a) w

Rys. 3

jego części dziobowej przytwierdzamy falochron (cz. 14). Odbojnice (cz. 1c, 1d, 3a) naklejamy na tekturkę, wycinamy ostrymi nożyczkami, po czym przytwierdzamy do kadłuba w miejscach wskazanych na rysunku zestawieniowym. W wystającej z kadłuba na rufie część stępki (cz. 10) wklejamy tekturkę i przymocowujemy ją pośrodku części 8 i 9 dna. Osłony wału

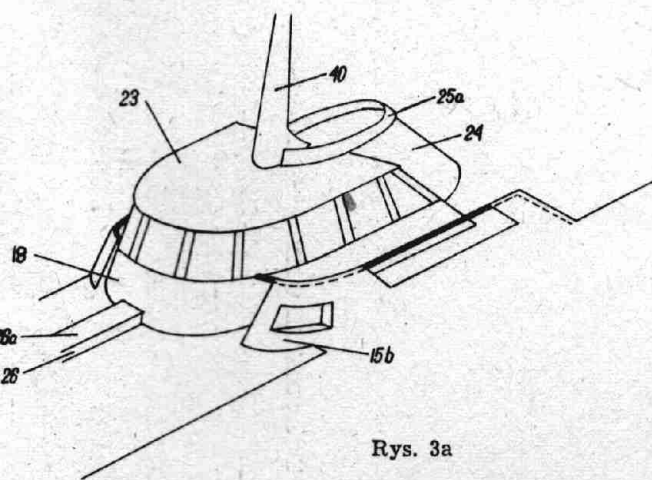

Rys. 1

(cz. 11) po uformowaniu (kształt w przekroju pokazano nad siatką tej części) przyklejamy do dna w miejscach oznaczonych. Wały śrubowe wykonujemy z kawałków drutu długości około 70 mm, o grubości 0,6–1 mm. Na końcach wałów zamocowujemy zwinięte w rulonik części 12a, do których przyklejamy po trzy łopatki śrub (cz. 12b), ustawiając je przeciwbieżnie. Wsporniki wałów (cz. 12) po uformowaniu przyklejamy do części 12a tuż za łopatkami śrub w miejscu oznaczonym linią przerywaną. Gotowe wały montujemy według rysunku zestawieniowego. Stery (cz. 12c) oklejamy na szpilkach, których końce wbijamy w część 9 poszycia dna kadłuba, w miejscach oznaczonych kropkami.

PODSTAWKA

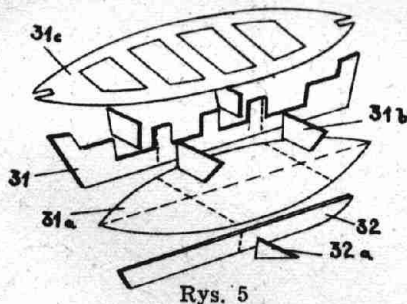
Niezbędną w tej fazie budowy podstawkę wykonujemy z drutu o grubości 2–3 mm formując ją według rys. 6.

Rys. 3a

NADBUDÓWKA

Nadbudówka składa się z części 15, 15a, 15b, 15c, 15d, 15e, 15f. W wypadku wykonywania jej w wersji oszklonej, otwory okienne wycinamy końcem ułamanej żyłki i podklejamy paskami oczyszczono-

Rys. 5

nej z emulsji kliszy fotograficznej. Dach nadbudówki (cz. 15h) wzmacniamy teksturką i do jego krawędzi przyklejamy ściany, rozpoczynając tę czynność od czoła nadbudówki. Całość przytwierdzamy do pokładu. Zewnętrzne ścianki mostku w miejscu, w którym znajdują się światła pozycyjne, wyginamy w półkole do wewnątrz, po czym ostrzem żyłki

ki przecinamy karton wzdłuż dolnej i górnej linii obrysu wnek światła pozycyjnych, co nam pozwoli uformować je, przez lekkie wciśnięcie w tym miejscu ścianki mostku w głąb (rys. 2 i 3a). Tylną krawędź części 15h oklejamy paskiem 15f (patrz rys. zestawieniowy).

STERÓWKA I KOMIN

Sterówkę wykonujemy z części 18, 18a, 18b, 18c podobnie jak nadbudówkę. Po sklejeniu przytwierdzamy ją do dachu 15h nadbudówki w miejscu oznaczonym. Z kawałków cienkiego drutu formujemy poręczę i zamocowujemy je w sposób pokazany na rys. 2 i 3. Część 23a dachu sterówki przyklejamy na części 18c równo z jej tylną krawędzią.

Komin sklejemy z części 24 i 24a, po czym przytwierdzamy go do tylnej ściany sterówki.

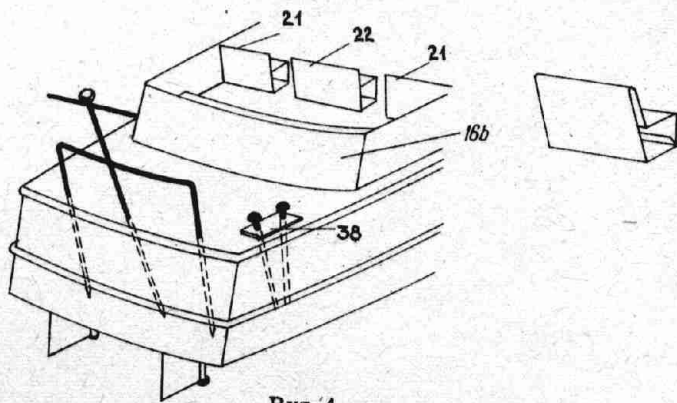
W następnej kolejności wykonujemy okap komina (cz. 25, 25a) oraz po uformowaniu wierzchnią,

ści przyległą do rurowego segmentu 16b wiatrochronu. Poozstate ławki (cz. 20, 21, 22) formujemy według rys. 4 i przyklejamy w miejscach oznaczonych na pokładzie 13 i 13a.

Zurawiki łożdżowe (cz. 27, 27a, 28, 28a) wykonujemy poczynając od zamocowania ich podstaw (cz. 27) do tylnej ściany (cz. 18a) sterówki. Ramiona żurawików sklejemy (cz. 28) i oklejamy paskami (cz. 28a), po czym przytwierdzamy je do podstaw (patrz rys. 2, rys. 3 i rys. zestawieniowy).

Łódź (cz. 31, 31a, 31b, 31c, 32, 32a, 33, 33a). Części 31, 31a, 31b i 31c oraz 32 i 32a podklejamy kartonem i po wycięciu (w cz. 31c wycinamy też pola oznaczone literą „W”) montujemy z nich szkielet w sposób pokazany na rys. 5, po czym szkielet ten oklejamy poszyciem burt (cz. 33) i dna (cz. 33a). Gotową łódź przyklejamy do łoża (cz. 34) przymocowanego uprzednio do pokładu nadbudówki tuż za kominem (patrz rys. zestawieniowy).

Pływaki ratunkowe (cz. 29, 29a)

Rys. 4

lekką wypukłą część dachu sterówki (cz. 23). Okap dachu nadbudówki (cz. 19a) naklejamy w miejscu oznaczonym na części 15h. Dach przedniej części nadbudówki pasażerskiej (cz. 19) powinien być lekko wypukły. Przyklejamy go po uformowaniu w ten sposób, że po posmarowaniu klejem jego zewnętrznych krawędzi przytwierdzamy go w pierw wzdłuż bocznych ścian nadbudówki, a następnie część czołową.

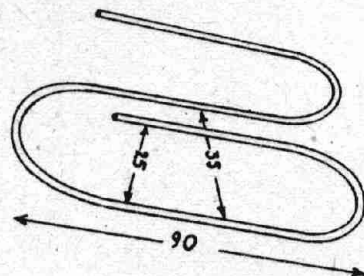
Wywietrznik (część 26) formujemy według kształtu zaznaczonego linią przerywaną na dachu kabiny pasażerskiej (cz. 19) i po przyklejeniu daszka (cz. 26a). Gotowy wywietrznik przytwierdzamy w oznaczonym miejscu na dachu kabiny.

Wiatrochron składa się z części zewnętrznych (cz. 16 i 16b) oraz wewnętrznych (cz. 16a). W miejscu oznaczonym linią przerywaną na cz. 16 wiatrochron przyklejamy do ścian 15a i 15b nadbudówki.

Tylna ławka (cz. 17, 17a, 17b) składa się z oparcia (cz. 17), siedzenia (cz. 17a) oraz wspornika siedzenia (cz. 17b). Pamiętać należy, że oparcie powinno być wklejone pionowo i tylko w górnej swej czę-

ści skrzynie na pasy ratunkowe (cz. 30) po zagięciu sklejemy i naklejamy w oznaczonych miejscach na pokładzie nadbudówki.

Maszty (część 40) po wycięciu i uformowaniu w kształt rynienki i po wzmocnieniu drutem, którego kształt uwidocznił się na rys. 3, oraz po wycięciu szczelin na obrze-

Rys. 6

że komina przymocowujemy do sterówki. Lampę masztową (cz. 40b) sklejemy i przytwierdzamy do masztu. Podobnie postępujemy z poprzeczką masztu (cz. 40a).

Winda kotwiczna. Składa się z części 36, 36a, 36b. Po sklejeniu

korpusu (cz. 36) oraz obudowy silnika (cz. 36a) przetykamy w miejscach oznaczonych punktami na korpusie szpilkę z obciętym na korpusie łebkiem. Zaostrzony koniec szpilki ucinamy w ten sposób, by pozostająca w korpusie część szpilki miała 13—14 mm długości. Na jej końcu nawijamy części 36b. Gotową windę wklejamy na pokładzie 13, na dziobie.

Włazy zejściowe. Mniejsze prostokątne części 37 naklejamy na tekturkę, po czym przyklejamy na nich większe części 37. Jeden właz przyklejony w miejscu oznaczonym na pokładzie 13a na rufie, drugi na pokładzie 13 na dziobie.

Kotwice (części 42) sklejamy po dwie, po czym ostrzem żyłutki nacinamy górne i boczne linie zarysu wnęki kluzy kotwicznej w kadłubie i wciskamy w tym miejscu

burtę lekko w głąb kadłuba. W tak przygotowane wnęki wklejamy kotwice.

Wentylatory. Części 35 zwijamy wokół szpilek tuż koło łebków, po czym szpilki wbijamy w miejscach oznaczonych na pokładzie nadbudówki (patrz rys. zestawieniowy). Wystające łebki pokrywamy kropelką białej farby.

Reflektor. Z paska i dwóch krążków 39 sklejamy walec, który zamocowujemy w uformowanej w kształt widełek części 39a. Gotowy reflektor zamocowujemy na dachu sterówki (cz. 23) — patrz rys. 2.

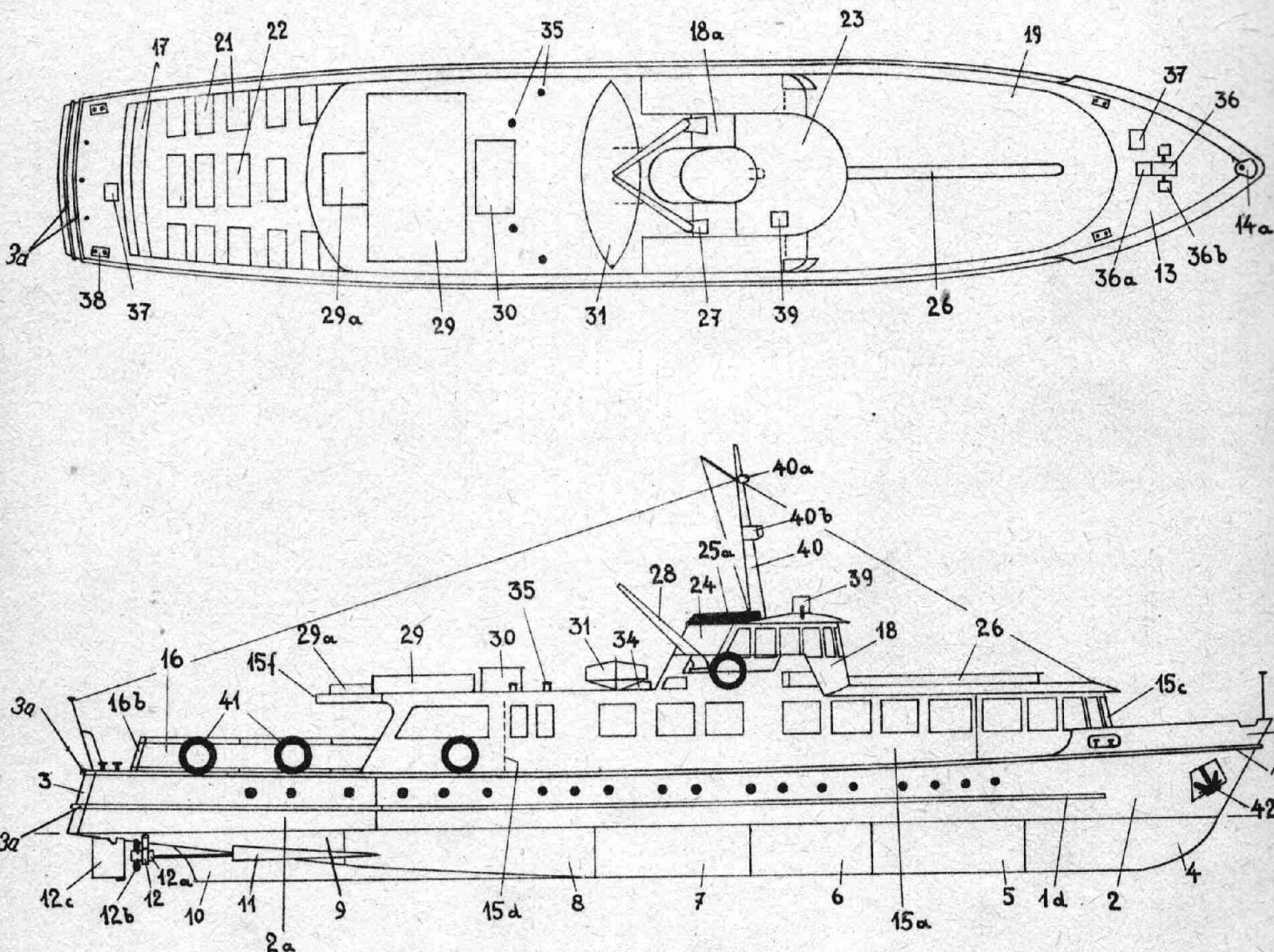
Polery. Podstawy polerów — części 38 naklejamy na cienką tekturkę i po wycięciu mocujemy na dziobie i na rufie na pokładzie 13. Po wyschnięciu kleju w miejscach oznaczonych na postawach punktami wbijamy szpilki, których końce

powinny wystawać nad pokład około 2,5 — 3 mm (patrz rys. 4).

Koła ratunkowe (osiem sztuk). Aby wykonać je poprawnie, należy części 41 przed wycięciem nakleić na tekturkę, po czym dziurkaczem 4 mm wyciąć otwory i potem dopiero wyciąć nożyczkami poszczególne koła i skleić je po dwa. Po zaokrągleniu obwodów kół papierem ściernym malujemy je farbą koloru białego i czerwonego, po czym gotowe koła przyklejamy po dwa do wiatrochronu i po jednym do nadburcia mostka i do ściany nadbudówki w miejscach oznaczonych.

Flagsztek i barierkę rufową wykonujemy ze szpilek i spinaczy biurowych w sposób pokazany na rys. 4.

Gotowy model malujemy lakierem bezbarwnym.

Adres redakcji: Warszawa, ul. Chocimska 14, pokój 115, tel. 45-12-31 wewn. 75.
Warunki prenumeraty: Cena prenumeraty krajowej: kwartalnie — 13,50, półrocznie — 27,—, rocznie — 54,—.

Prenumeraty przyjmowane są do 10 dnia miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty. Prenumeratę na kraj dla czytelników indywidualnych przyjmują urzędy pocztowe oraz listonosze.

Czytelnicy indywidualni mogą dokonywać wpłat również na konto PKO Nr 1-6-100020 — Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch” Warszawa, ul. Wronia 23. Wszystkie instytucje państwowe i społeczne mogą zamawiać prenumeratę wyłącznie za pośrednictwem Oddziałów i Delegatur „Ruch”.

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę, która jest o 40% droższa od krajowej, przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch” Warszawa, ul. Wronia 23 konto PKO Nr 1-6-100024 tel. 20-46-88.

Egzemplarze zdezaktualizowane można nabyć w Punkcie Wysyłkowym Prasy Archiwalnej „Ruch” — Warszawa, ul. Nowomiejska 15/17, konto PKO nr 114-6-700041 VII O/M Warszawa.

Druk. Wojsk. Zakł. Graf. W-wa. Zam. 915. Nakład 33 000 egz. M-88.

WYDAJE:

Zarząd Główny

Ligi Obrony

Kraju

Okladkę projektował

A. Werka

